

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАУКА МАЙБУТНЬОГО

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ СТУДЕНТІВ,
АСПІРАНТІВ ТА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

Випуск 1(13), 2024

Мукачево

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого
засобу масової інформації КВ №23347-13187Р*

Переєстрований у 2024 році, ідентифікатор медіа R30-04573

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Науково-методичною радою Мукачівського державного університету
(Протокол №4 від 16.04. 2024 р.)

Головний редактор:

Гоблик Володимир Васильович – доктор економічних наук, професор, Заслужений економіст України, перший проректор, Мукачівський державний університет

Заступник головного редактора:

Молнар Тетяна Іванівна – голова Наукового товариства студентів, аспірантів, молодих вчених, Мукачівський державний університет

Відповідальний секретар: Мовчан К.М., Мукачівський державний університет

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Кабаций Василь Миколайович – к. ф-м. н., доцент;

Кобаль Василь Іванович – к. пед. н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи;

Козарь Оксана Петрівна – д-р. т. н., академік Української технологічної академії (м. Київ), професор кафедри інженерії, технологій та професійної освіти;

Корнієнко Інокентій Олексійович – д-р. психол. н., професор;

Лужанська Тетяна Юрївна – к. географічних наук, доцент;

Малець Олександр Омелянович – д-р. і. н., професор;

Мілашовська Ольга Іванівна – д-р. е. н., професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної та музейної справи;

Моргун Алла Володимирівна – к. філол. н., доцент, декан гуманітарного факультету;

Попович Наталія Михайлівна – д-р. пед. н., професор, завідувач кафедри музичного мистецтва;

Прокопович Лідія Сигізмундівна – к. філол. н., доцент, завідувач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій;

Проскура Володимир Федорович – д-р е. н., професор;

Реслер Марина Василівна – д-р е. н., професор, академік Академії економічних наук, декан факультету економіки, управління та інженерії;

Стегней Маріанна Іванівна – д-р. е. н., професор кафедри економіки та фінансів;

Теличко Наталія Вікторівна – д-р. пед. н., професор кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання;

Товканець Ганна Василівна – д-р пед. н., професор, завідувач кафедри теорії та методики початкової освіти;

Фізеші Октавія Йосипівна – д-р. пед. н., професор кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту;

Черепаня Наталія Іванівна – к. пед. н., доцент, завідувач кафедри дошкільної та спеціальної освіти;

Черничко Тетяна Вікторівна – д-р. е. н., професор, завідувач кафедри економіки та фінансів.

нормативно-методичних документів розробляють індивідуальні інструкції з діловодства. Такі локальні нормативні документи розробляються і діють в межах кожної конкретної установи з урахуванням її виробничих особливостей та специфіки діяльності.

Дотримання встановлених правил та вимог щодо створення документів та організації роботи з ними в установі сприятиме якісному та оперативному документуванню управлінської діяльності, раціональному документообігу та ефективному управлінню всією установою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про Національний архівний фонд та архівні установи: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 15. С. 86.
2. Про затвердження Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях : Наказ Міністерства юстиції України від 18.06.2015 № 1000/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0736-15#Text>.
3. Деякі питання документування управлінської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 № 55. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF/page>.
4. ДСТУ 4163:2020 Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлювання документів. URL: <https://www.kdu.edu.ua/Documents/DSTU41632020v1.pdf>.
5. Загорецька О. М. Нормативне та науково-методичне забезпечення організації діловодства в Україні у другій половині XX – на початку XXI століття: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: спец. 07.00.10 «Документознавство, архівознавство». Київ, 2005. 16 с.

УДК [37.015.3:005.32:613.8]:004.031.42:796(045)

Черепаня Н.І.

кандидат педагогічних наук, доцент
Мукачівський державний університет

Гулан Марина

здобувачка 4 курсу, групи ДО-41
спеціальність 012«Дошкільна освіта»
Мукачівський державний університет

ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ЧЕРЕЗ ІНТЕРАКТИВНІ ПІЗНАВАЛЬНІ ІГРИ

У цій статті йдеться про формування здорового способу життя через такий засіб освітнього дозвілля, як інтерактивна гра.

У статті проаналізовано вплив інтерактивної гри на формування та розвиток таких якостей, як самостійність дошкільників, відповідальність за прийняття рішень, пізнавальну, творчу, комунікативну, особистісну активність дітей, що сприяють соціалізації особистості, усвідомленому вибору здорового способу життя як засобу

досягнення цілей реалізації планів, соціальної успішності, фізичного та душевного здоров'я дошкільників.

Ключові слова: здоров'язбереження; безпека; інтерактивна гра; освітнє дозвілля.

This article is about the formation of a healthy lifestyle through such a means of educational leisure as an interactive game.

The article analyzes the influence of an interactive game on the formation and development of such qualities as independence of preschoolers, responsibility for decision-making, cognitive, creative, communicative, personal activity of children, which contribute to the socialization of the individual, the conscious choice of a healthy lifestyle as a means of achieving the goals of implementing plans, social performance, physical and mental health of preschoolers.

Keywords: health care; security; interactive game; educational leisure time.

В даний час формування мотивації до здорового способу життя та культури безпеки в нашій державі є одним із основних завдань. У ХХІ столітті зберігаються традиційні небезпеки і загрози та виникають нові. Посилюються акти тероризму, збільшується кількість соціальних суперечностей, посилюється вразливість міських інфраструктур до природних та енергетичних катастроф. Світову громадськість хвилюють кількість інфекційних захворювань, що постійно збільшується. Зважаючи на ці факти, нині дедалі гостріше постають питання нашої безпеки.

Нестабільність життєдіяльності людини, що супроводжується небезпечними ситуаціями природного, техногенного та соціального характеру, обумовлює необхідність навчання дітей як суб'єктів здорової та безпечної життєдіяльності.

Проблема формування культури здоров'я знаходить своє відображення у Базовому компоненті дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти). Однією з вимог до результатів освоєння основного стандарту дошкільної освіти є володіння дітьми комплексом установок, знань, норм поведінки, спрямованих на формування, збереження та зміцнення здорового способу життя, що формується в рамках циклів та розділів програм. Значна роль у формуванні зазначених цінностей у стандарті нового покоління відводиться програмі формування культури здорового та безпечного способу життя. Вона є розділом основної освітньої програми і є комплексною моделлю здоров'язберегаючої діяльності освітнього закладу з раціональною організацією освітнього процесу та фізкультурно-оздоровчої роботи [1].

Виникає необхідність вирішення проблем, пов'язаних із розробкою та реалізацією програм формування культури здорового та безпечного способу життя через освітній процес.

До педагогічних умов формування уявлень про здоровий спосіб життя відносять:

- забезпечення у дітей грамотності з питань здоров'я;
- формування мотивації на ведення здорового способу життя;
- виховання відповідальності за власне здоров'я та здоров'я своїх близьких.

На думку Л. Блудової, заняття здоров'я дадуть бажаний результат, якщо будуть проводитись у формі тренінгів, дискусій, відеопереглядів з подальшим

обговоренням, практичних занять, індивідуальних завдань тощо. Тоді ці заняття, по-перше, не створюватимуть додаткового навантаження на дітей і можуть бути винесені за рамки лімітованого годинника; по-друге, стануть місточком між знаннями, отримуваними в закладі дошкільної освіти та необхідними у реальному житті. При цьому, інтеграція питань здоров'я в інші заняття повинні зберегтися, посилюючи змістовні зв'язки у свідомості дітей.

Науковці у питаннях безпеки життєдіяльності дітей приділяють велику увагу взаємодії освітньої організації та сім'ї з цих питань. Також слід врахувати, що батьки відіграють велику роль у збереженні та зміцненні здоров'я дітей. Безперечно, більшість батьків намагаються прищепити дитині елементарні навички гігієнічної культури, стежать за збереженням її фізичного здоров'я. Однак для здійснення наступності та формування звички до здорового способу життя в дітей необхідна цілеспрямована, систематична спільна робота педагогів та батьків [2].

На думку Л.В. Лохвицької, Т.К. Андрущенко органічне включення до системи освітньо-виховного процесу різноманітних форм, методів та прийомів щодо формування здорового способу життя педагога та вихованців дозволяє оптимізувати процес виховання, зробити його життєрадісним та ефективним.

В умовах закладу дошкільної освіти мотивація до здорового способу життя прищеплюється в ході систематичної роботи з формування необхідності ведення здорового способу життя, вироблення корисних навичок та умінь, коли дитина виконує будь-які дії автоматично, не замислюючись, бо так звикла. Той, хто навчається, повинен отримувати задоволення від здорового тіла (заняття спортом, ігри на свіжому повітрі тощо). Саме це задоволення стає вирішальним для відмови від шкідливих звичок. У дошкільників має сформуватися базовий рівень мотивації до здорового та безпечного способу життя, але якщо його не спрямовувати, не реалізувати, воно може залишитися теоретично, і дошкільники можуть знайти своє застосування зовсім в іншому.

Формування потреби у здоровому способі життя має вестись легко та непомітно, ненав'язливо, але завжди із задоволенням та щирою зацікавленістю з боку як дорослого, так і дитини.

Одним із видів такої діяльності є інтерактивні пізнавальні ігри. Інтерактивна гра-конкурс – це водночас і міні-проект, і інтелектуальне змагання, і ділова гра, і спортивне змагання, і масова акція. Основна мета гри-конкурсу – в активній формі при пересуванні від одного об'єкта до іншого виконувати завдання, пов'язані як з програмою, так і з додатковим матеріалом. Питання, на які діти не в змозі відповісти, мають велику кількість підказок, розшифрувати які можна під час кмітливості, активного виконання тієї чи іншої роботи, вивчення інтернет-джерел або науково-пізнавальної літератури. Тобто гра-конкурс – це і активний метод навчання, і пізнавальне дозвілля, і форма соціалізації особистості [4].

Суть інтерактивного навчання полягає в тому, що освітній процес відбувається в умовах постійної, інтенсивної взаємодії всіх, хто навчається. Інтерактивна взаємодія виключає переважання одного учасника освітнього процесу над іншим, однієї думки над іншою. Під час такого спілкування діти

навчаються бути демократичними, спілкуватись з іншими людьми, критично мислити, приймати обґрунтовані рішення. Спільна діяльність дошкільників у процесі пізнання, освоєння навчального матеріалу означає, що кожен робить свій особливий індивідуальний внесок у цей процес, що йде обмін знаннями, ідеями, способами діяльності. Причому відбувається це в атмосфері доброзичливості та взаємної підтримки, що дозволяє не тільки отримувати нові знання, а й розвивати саму пізнавальну діяльність, переводить до вищих форм кооперації та співробітництва.

Роль педагога в інтерактивній моделі навчання принципово відрізняється від традиційної: інтеракція сприяє домінуванню активності того, хто навчається, а не педагога. Педагог виступає партнером дітей, підтримує активність учасників, намагається виявити різноманітність точок зору, заохочує творчість. Зусилля педагога спрямоване на полегшення сприйняття, засвоєння, взаєморозуміння учасників освітнього процесу.

Така форма роботи, як інтерактивна гра-конкурс, не дає готових знань, але спонукає до самостійного пошуку інформації, способів вирішення, розвиває вміння аргументовано відстоювати свою точку зору, змушує вчитися вести дискусію, переконувати, ставити запитання. Обмеженість у часі викликає необхідність учасників вчитися раціонально розподіляти навантаження між членами групи, швидко приймати рішення, точно та ґрунтовно формулювати думку. Інтерактивна гра створює умови для спілкування дітей різного віку, як правило, раніше незнайомих один з одним, їх самовираження та самоствердження, розвитку творчих здібностей, надає можливість для інтелектуального відпочинку [3].

У такому вигляді освітнього дозвілля формуються та розвиваються такі якості, як самостійність дошкільників, відповідальність за прийняття рішень, пізнавальна, творча, комунікативна, особистісна активність дітей, що визначають поведінкові якості, що сприяють соціалізації особистості, усвідомленому вибору здорового способу життя як засобу досягнення цілей реалізації планів, соціальної успішності, фізичного та душевного здоров'я.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / наук. кер. та заг. ред. О. Л. Кононко. 3-тє вид., випр. Київ: Світич, 2009. 430 с.
2. Блудова Л. Як виховати здорову дитину. Київ: Вид. дім «Шкіл, світ»; Вид. Л. Галіцина, 2006. 120 с.
3. Бурова А. Фізвиховання дошкільнят: сучасний стан і вимоги. *Дошкільне виховання*. 2007. № 7. С. 11-14.
4. Лохвицька Л. В., Андрющенко Т. К. Навчи мене бути здоровим! Зошит з основ здоров'я для дошкільнят (ст. дошк. вік). Тернопіль: Мандрівець, 2008. 56 с.

Охремчук М.В.	ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ: ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ	76
Семенчук В. В. Веремчук О.В.	ОРГАНІЗАЦІЙНО-РОЗПОРЯДЧА ДОКУМЕНТАЦІЯ ЯК ЗАСІБ ФІКСАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКИХ ДІЙ	79
Товканець Г. В. Сідор Ю. І.	ПРОЕКТУВАННЯ УРОКІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ ЯК УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	83
Кузьма-Качур М. І. Троян А. П.	ПРОБЛЕМА РОЗВИТКУ ДОСЛІДНИЦЬКИХ УМІНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИЦІ НАВЧАННЯ	88
Веремчук О. В. Чепак В. В.	ФОРМУВАННЯ НОРМАТИВНОЇ БАЗИ З ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЛОВОСТВА В УКРАЇНІ	92
Черепаня Н.І. Гулан М.	ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ЧЕРЕЗ ІНТЕРАКТИВНІ ПІЗНАВАЛЬНІ ІГРИ	96
Шарко А. Є. Молнар Т. І.	МОТИВАЦІЯ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ УСПІШНОСТІ УЧНІВ	100
Шуфрич К.Я.	ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОСТОРУ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ДИТЯЧОЇ КРЕАТИВНОСТІ	103
ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ		
Миколюк Ц.Є. Лопатовська О.О.	ОСНОВНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	108
Яворський Б.Б. Фрадинський О.А.	ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ВІДМИВАННЯ (ЛЕГАЛІЗАЦІЇ) ТІНЬОВИХ ДОХОДІВ	111

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>